

Možnosti terapie kožních nádorů BCC a SCC, nádorů z Merkelových buněk a DFSP

MUDr. Michaela Fridrichová, MUDr. Karolína Votavová

Ústav radiační onkologie, Fakultní nemocnice Bulovka, Praha

Nemelanomové kožní nádory se hojně vyskytují především ve starší populaci. Přestože úmrtnost na tuto skupinu diagnóz je ve srovnání s incidencí velmi malá, jedná se o onemocnění, jež je třeba řešit včas. Terapií první volby je chirurgické odstranění nádoru. U pokročilých onemocnění a tam, kde chirurgické řešení není možné bez mutilace pacienta, se využívá systémová léčba, radioterapie, a především u BCC se v přesně vymezených indikacích aplikuje také brachyterapie. Článek přináší přehled nejčastějších typů nemelanomových kožních nádorů a možností jejich terapie.

Klíčová slova: nemelanomové kožní nádory, bazocelulární karcinom (BCC), skvamocelulární karcinom (SCC), dermatofibrosarcoma protuberans (DFSP), nádory z Merkelových buněk (MCC), brachyterapie, radioterapie, systémová léčba.

Therapeutic options for skin cancers: BCC, SCC, MCC and DFSP

Non-melanoma skin cancers frequently occur in elderly population. Despite their frequent occurrence, these diagnoses exhibit low mortality. The timely treatment is important for prognosis of the disease. The first choice therapy is surgical removal of the tumor. Systemic therapy and/or radiotherapy applies in the advanced disease and in cases where surgery would mutilate the patient. Brachytherapy can be beneficial in well-defined indications especially with BCC. This article brings an overview of the most frequent non-melanoma skin cancers and their therapeutic options.

Key words: non-melanoma skin cancers, basal cell carcinoma (BCC), squamous cell carcinoma (SCC), dermatofibrosarcoma protuberans (DFSP), Merkel cell carcinoma (MCC), brachytherapy, external radiotherapy; systemic therapy.

Úvod

Mezi nejčastější nádory vyskytující se v dospělé populaci patří kožní nádory. Maligní melanom je samostatná jednotka a do této práce ji nebudeme zahrnovat.

Kožní nádory se vyskytují v rozmezí věku 30+ až 85+ let. Maximum výskytu je 70+ a 80+ let. Podle statistických údajů bylo v roce 2021 hlášeno nejvíce těchto nádorů, celkem 106 971, v kategorii lidí 70–79 let (Graf 1). Při přepočtu na 100 tisíc obyvatel ve věkové kategorii 80–90 let je číslo výskytu velmi vysoké, 1027,62; v předchozích věkových kategoriích je mnohem nižší, 576,87/100 tis. u lidí ve věku 70–74 let a 791,19 ve věku 75–80.

Z grafu 2 je patrné, že tato diagnóza je velmi početná, ale počty úmrtí na ni jsou minimální. Neléčena dokáže způsobit velmi výrazné změny kožního povrchu.

Primární léčba je chirurgická, nutné kompletní odstranění tumoru a posouzení okrajů řezu technikou dle Mohse. Je nutné přihlídnout k zachování funkčnosti a také kosmetickému výsledku operace a k přání pacienta. Ne všechny typy a lokalizace kožních nádorů jsou vhodné k chirurgickému řešení – to bývá někdy velmi obtížné a vyžaduje spolupráci řady odborníků (dermatolog, chirurg, plastický chirurg). V případech, kdy by chirurgické řešení způsobilo zjevnou

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

None.

Cit. zkr: *Dermatol. praxi.* 2024;18(2):90-96

<https://doi.org/10.36290/der.2024.018>

Článek přijat redakcí: 25. 4. 2024

Článek přijat k tisku: 6. 5. 2024

MUDr. Michaela Fridrichová

fridrichova.michaela@seznam.cz